

Skolbeslut för gymnasieskolan

efter tillsyn i Pihlskolan
i Hällefors kommun

Till rektor för
Pihlskolan
712 83 Hällefors

Tillsyn i Pihlskolan

Gymnasieskola

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Pihlskolan och Hällefors kommun skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Pihlskolan är, sett till antalet elever, en liten skola. Den har bra kontroll på elevernas kunskapsutveckling både på individ- och gruppnivå. Skolans kunskapsresultat ligger i nivå med och i många fall över resultatet för riket men alla elever når inte målen för utbildningen. Den relativt lilla skolan gör att eleverna på Pihlskolan känner sig trygga. Skolan behöver dock säkerställa detta i en plan mot diskriminering och kränkande behandling.

För att kunna erbjuda det relativt stora antalet program och inriktningar framkommer att dessa i hög grad slås ihop i gemensamma kursgrupper inom kärn- och karaktärsämnena. Detta får till följd att undervisningen i låg grad utgår från programmålen, framförallt då det gäller de studieförberedande programmen. Trots organisering i arbetslag sker ingen systematisk ämnessamverkan mellan lärarna. Eleverna ges därmed i låg grad möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Utbildningen erbjuder ett antal kurser som inte är utformade i enlighet med bestämmelserna (se bedömning i kommunbeslutet).

Skolinspektionen har i tillsynen av Pihlskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan vidtar inte tillräckliga åtgärder för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen. (Förordning om läroplan för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, 2.1 Kunskaper).
- Rektorn ser inte i tillräcklig utsträckning till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån programmålen (Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- All skolans pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § skollagen).
- Skolans personal får inte i tillräckligt hög grad den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna genomföra sina arbetsuppgifter (2 kap. 7 § skollagen, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn arbetar inte i tillräcklig utsträckning för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan (Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Lärarna på skolan samverkar inte i tillräckligt hög grad för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpf 94, 2.1 Kunskaper).
- Skolan ger inte eleverna möjlighet till reellt inflytande över utbildningens innehåll och former (5 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande).
- Rektorn och lärarna har inte tillräckligt höga förväntningar på elevernas förmåga (Lpf 94, 2.1 Kunskaper).
- Rektorn tillser inte att arbetet för att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot diskriminering och kränkande behandling (14 a kap. 8 § skollagen).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller ej författningarnas krav (8 kap. 1 a § gymnasieförordningen).
- Skolan tillser inte att studiehandledning på modersmål ges till de elever som har behov av det (8 kap. 5 § gymnasieförordningen).
- Pihlskolan sätt att sluta överenskommelser med elever angående information till vårdnadshavarna strider mot bestämmelserna (6 kap. 2 § föräldrabalken, 7 kap. 19 § gymnasieförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Skolbeslut

Tillsyn i Pihlskolan

Hällefors kommun

2010-03-24

4 (14)

Dnr. 43-2009:3888

Rektor och Hällefors kommun har ansvar för att Pihlskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Hällefors kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Hällefors kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

Skolbeslut

Tillsyn i Pihlskolan

Hällefors kommun

2010-03-24

5 (14)

Dnr. 43-2009:3888

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Ewa Pettersson och utredaren Yvonne Hoffmann.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Helena Boëthius
Utredare/föredragande

Kopia till
Hällefors kommun

Bilagor:

- | | |
|-----------------|---|
| Bilaga 1 | Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan |
| Bilaga 2 | Tillsynsprotokoll och bedömningar för Pihlskolan |

Bilaga 1

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hällefors kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Pihlskolan den 9–11 februari 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. I Pihlskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Pihlskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Gymnasieskola	245

Källa: Pihlskolans uppgifter 2010-02-15

Pihlskolan är en gymnasieskola med 245 elever. På skolan finns sex nationella program; Hotell och restaurangprogrammet (HR) inriktningar Hotell - Turism och Restaurang, Industriprogrammet (IP) inriktningar Svetsteknik, Stålteknik, CNC-teknik, Underhållsteknik samt Designteknik, Naturbruksprogrammet (NP) inriktning Sportfisketurism - Vattenbruk, Omvårdnadsprogrammet (OP), Naturvetenskapsprogrammet (NV) inriktningar Matematik och datavetenskap, Miljövetenskap och Naturvetenskap samt Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) inriktningar Ekonomi, Kultur och Samhällsvetenskap. Skolan anordnar även utbildning på Individuella programmet (IV) samt tre specialutformade program; Barn- och fritidsprofil närliggande samhällsvetenskapsprogrammet, Idrotts- och hälsoprofil närliggande samhällsvetenskapsprogrammet samt Idrott- och hälsoprofil närliggande naturvetenskapsprogrammet. De specialutformade programmen håller på att fasas ut från skolan och inget elevintag har skett sedan hösten 2008.

På Hotell och restaurang-, Industri- samt Naturbruksprogrammet har skolan riksintag. För dessa elever finns ett elevboende på gångavstånd till skolan.

Skolan har ca 32 anställda, av vilka ca 24 är lärare. Externa tjänster köps av Kulturskolan (samtliga program), Rinman Education (IP, NV, NP), Studieförbundet i Eskilstuna (NP) samt Centrala trafikskolan i Karlskoga (samtliga program). Omvårdnadsprogrammet, som startade hösten 2009, sker i samarbete med Spångbergsgymnasiet, Filipstad, där eleverna läser sina karaktärsämneskurser. På IP är såväl kärn- som karaktärsämnena förlagda till Rinman Educations lokaler och eleverna på NP skjutsas till Bergslagsgården i Sävsjön då de har sina karaktärsämnesdagar. Lärare som undervisar på gymnasieskolan är organiserade i tre arbetslag: IV, IP och HR, NP, OP samt SP, NV.

Pihlskolan, och tio procent av rektorns tjänstgöring, omfattar även Komvux med grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning samt vuxenutbildning för utvecklingsstörda.

Bilaga 2**Tillsynsprotokoll för Pihlskolan**

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

**Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

**Skolans lärandemiljö**

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygg lärandemiljö

**Enskild elevs rätt**

Bedömning och betyg



Undervisningstid och tillval



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse

Bristområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att ytterligare åtgärder behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper

Motivering:

Pihlskolan har 2009 ett genomsnittligt betygspoäng på 14,3 vilket är något högre än genomsnittet för riket. Hotell- och restaurangprogrammet hade ett genomsnittligt betygspoäng på 14,5 vilket är 1,3 procentenheter högre än genomsnittet för riket. Även Samhällsvetenskapsprogrammet låg med sitt genomsnittliga betygspoäng på 15, 6 högre än genomsnittet för riket med 0,9 procentenheter. Naturbruksprogrammet genomsnittliga betygspoäng är 11,8 vilket är 1,9 procentenheter under rikets genomsnitt. Då flera program och klasser består av färre än 10 elever omöjliggörs jämförelser från den nationella statistiken för Industriprogrammet samt Naturvetenskapsprogrammet.

År 2009 hade 86,3 procent av Pihlskolans elever grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier vilket är lägre än genomsnittet för riket som var 90,3 procent. 90 procent av skolans elever på Hotell- och restaurangprogrammet var behöriga till universitet och högskola vilket kan jämföras med 85 procent för riket. På Samhällsvetenskapsprogrammet var 100 procent av eleverna behöriga till universitet och högskola. Övriga program hade 2009 färre än 10 elever varför uppgifter saknas i den nationella statistiken.

76,9 procent av eleverna fullföljde sin utbildning inom fyra år 2009 vilket är 1,0 procentenheter högre än genomsnittet för riket. Andel elever som fullföljde sin utbildning inom fyra år var för Hotell- och restaurangprogrammet 96,0 procent och på Samhällsvetenskapsprogrammet 92,3 procent att jämföra med 75,0 och 84,8 procent för riket.

Pihlskolan har god överensstämmelse mellan nationella prov och betyg.

Total andel elever, på skolan, med minst Godkänt i kärnämneskurser, två karaktärsämneskurser samt projektarbete varierade på skolan mellan 90,5 procent och 98,0 procent.

Sammanfattningsvis visar ovanstående att Pihlskolans resultat ligger i nivå med och i många fall över resultatet för riket. Utgångspunkten är dock att 100 procent av eleverna lägst når Godkänt i alla kurser.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte i tillräcklig utsträckning ser till att den pedagogiska personalen arbetar utifrån programmålen.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Pihlskolan är, sett till antalet elever, en liten skola. Skolan anordnar dock utbildning inom sex nationella program. För att kunna erbjuda det relativt stora antalet program och inriktningar slås dessa i hög grad ihop i gemensamma kursgrupper inom kärn- och karaktärsämnena. Vid inspektionen framkommer att detta innebär att undervisningen i låg grad utgår från programmålen framförallt då det gäller de studieförberedande programmen.

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att vissa av skolans pedagogiska personal saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § skollagen

Motivering:

Vid inspektionen framkommer att några av skolans undervisande personal på de yrkesförberedande programmen saknar pedagogisk utbildning. Skolan uppvisar en medvetenhet gällande problemet men det finns ingen strategi för att tillgodose att all undervisande personal på sikt får pedagogisk utbildning.

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att personalen inte i tillräckligt hög grad får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna genomföra sina arbetsuppgifter.

Författningsstöd:

2 kap. 7 § skollagen, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Om personalen på Pihlskolan på eget initiativ efterfrågar kompetensutveckling finns möjlighet till sådan. Rektorn har också initierat kompetensutveckling då det gäller värdegrundsfrågor. Det framkommer dock att kompetensutveckling inom ämnena ej tillgodoses samt att ansvaret för kompetensutvecklingen i huvudsak ligger på de enskilda lärarna. Skolan saknar en planering av personalens kompetensutveckling vilket behöver åtgärdas.

Bristområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn inte i tillräcklig utsträckning arbetar för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

På Pihlskolan saknas arbete med likvärdig bedömning. Detta får till följd att endast de kurser där nationella prov genomförs har redskap för att säkerställa att betygssättningen är likvärdig.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att lärarna på Pihlskolan i låg grad samverkar vilket leder till att undervisningen inte ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang i tillräckligt hög grad.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper

Motivering:

På Pihlskolan är lärarna organiserade i tre arbetslag. Vid inspektionen framkommer att arbetslagen i huvudsak arbetar med värdegrundsfrågor runt de elever som ingår i arbetslaget. Ämnesövergripande arbete förekommer i mycket låg grad. Lärarna beskriver att ämnesövergripande arbete i vissa fall sker hos enskilda lärare som undervisar i flera ämnen. Det är dock ovanligt att lärarna samverkar sinsemellan.

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan inte ger eleverna möjlighet till reellt inflytande över utbildningens innehåll och former.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande

Motivering:

Ett av skolans prioriterade mål är att "alla elever ska känna till rätten till elevinflytande". Eleverna ges dock i liten grad möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och former. I början av vissa av kurserna går lärarna rutinmässigt igenom kursplanerna utan att eleverna blir förtrogna med målen. En viktig förutsättning för elevernas inflytande är att de känner till målen i kursplanen. Eleverna uppmuntras inte heller till reellt inflytande över utbildningens innehåll och form vilket behöver åtgärdas.

Bristområde: Tillit till elevers förmåga

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna inte har tillräckligt höga förväntningar på elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpf 94, 2.1 Kunskaper

Motivering:

Pihlskolan har som mål att alla elever ska avsluta gymnasieskolan med godkända betyg. Vid besöket bekräftas att förväntningarna i många fall inte är högre än att eleverna ska nå betyget Godkänt. Eleverna stimuleras därför inte i tillräcklig grad till vidare utveckling vilket behöver förbättras.

Bristområde: Trygg lärandemiljö

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att verksamheten saknar en aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

För Pihlskolan finns en likabehandlingsplan för 2007/08 som omfattar all verksamhet som ingår i rektorns ansvarsområde. Planen tar inte sin utgångspunkt i någon kartläggning utifrån skolans specifika behov. I planen framgår inte distinktionen mellan främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkande behandling. Det framgår inte heller i vilka avseenden de beskrivna åtgärderna gäller gymnasieskolan.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Pihlskolans åtgärdsprogram ej uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

8 kap. 1 a § gymnasieförordningen

Motivering:

De dokument som Pihlskolan benämner åtgärdsprogram uppfyller inte författningarnas krav. Ett av dokumenten uppfyller till viss del författningarnas krav för åtgärdsprogram, men detta saknar dock uppgifter om uppföljning och utvärdering.

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Pihlskolan måste tillse att studiehundledning på modersmål ges till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

8 kap. 5 § gymnasieförordningen

Motivering:

Av inspektionen framkommer att studiehundledning inte ges i alla ämnen till de elever som har behov av det.

Bristområde: Rektors beslutsfattande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Pihlskolan sätt att sluta överenskommelser med elever angående information till vårdnadshavarna strider mot bestämmelserna.

Författningsstöd:

6 kap. 2 § föräldrabalken

7 kap. 19 § gymnasieförordningen

Motivering:

Pihlskolan lämnar vid starten av årskurs 1 en blankett där elev och vårdnadshavare genom undertecknande medger att vårdnadshavaren under hela elevens gymnasietid får möjlighet att delta i utvecklingssamtal och i övrigt ta del av skolans information om eleven. Efter det att en person fyllt 18 år, är han myndig enligt lag och har själv att bestämma om sina personliga förhållanden. Något undantag för förhållanden som rör skolan finns i detta avseende inte och det är inte möjligt att i förväg avtala bort detta.